

Hod' si kostkou a ponoř se do knížky...

Hod' si kostkou a uč se číst....

Hod' si kostkou a osvoj si čtenářské strategie...

Podívejte se do zrcadla a představte si sami sebe při čtení. Postáváte před knihovničkou či regálem

v knihkupectví, berete do ruky knihu a prohlížíte si titulní stránku. Přemýšlíte, o čem by knížka mohla být. Usmějete se, když Vám obálka připomene nedávno zhlédnutý film. Zamyslíte se, když Vám autor připadá povědomý...

Začtete se. Chvilími odvracíte oči od stránky a přemýšlíte, proč se hlavní hrdina nerozhodl jinak, tohle přeci nemůže dobře dopadnout. Za okamžik čtení opět přerušíte a pro sebe si zopakujete, cože se to vlastně v předchozím odstavci stalo. A už to máte, ta souvislost, co Vám unikala, je tak jasná.

Čtete, čtete, čtete. Smějete se, mračíte se, listujete o pár stránek dál a hledáte název další kapitoly...

A když dočtete, jste sami překvapeni, kde všude se ve svém reálném životě s postavou, nebo alespoň s někým, kdo Vám ji připomíná, setkáte.

Čtenář v průběhu čtení vykonává řadu myšlenkových operací, pomocí nichž se noří hlouběji do čtení, lépe text chápe, nachází skryté významy. Zkušený čtenář toto dělá automaticky, porovnává čtené s tím, co zná, shrnuje text, předvídá, představuje si, jak to v místě děje vypadalo... používají tzv. čtenářské strategie.

Čtenářské kostky nabízejí žákům celou škálu možností, jak hlouběji proniknout do textu.

Čtenářské kostky pomáhají žákům zautomatizovat si různé myšlenkové operace, jež jim pomáhají porozumět textu.

Čtenářské kostky jsou hrou, při níž se učíte čtenářské strategie (a vlastně o tom nevíte).

Čtenářské kostky obsahují celkem 36 různých otázek, které si čtenář před čtením, v průběhu čtení a po čtení může položit. Pomocí většiny z nich je čtenář veden k nejruznějším čtenářským strategiím (např. *Co myslíš, že se v příběhu stane*), některé se zabývají i knihou jako takovou a učí čtenáře zjišťovat informace z obalu či titulu knihy (např. *Kdo knihu ilustroval, Kdo knihu napsal*), jiné se zabývají nejruznějšími aspekty textu (např. *Myslíš, že je příběh reálný nebo vymyšlený?*)

Jak s kostkami pracovat?

- 📖 Žlutou barvou jsou označeny dvě kostky a hodíte si jimi před tím, než začnete text číst. Otázky pomáhají připravit se na četbu, otevírají přemýšlení o textu.
- 📖 Zelenou jsou označeny dvě kostky a použijete je v průběhu čtení. Nabízejí přemýšlení nad tím, o čem příběh vlastně je, o vztahu k hrdinům a mnohé další....
- 📖 Červenou jsou označeny dvě kostky a je vhodné jimi hodit po přečtení textu. Vedou k shrnutí textu, k hledání závěru přímo pro nás čtenáře, nabádají k možnému přemýšlení, jak by mohl (kdyby mohl) text pokračovat.

Při společné práci ve třídě či v dětské skupině to může vypadat třeba takto:

„Budeme si povídat o knize *Prahou kráčí lev*, a na ní ukážeme, jak fungují čtenářské kostky. Než začneme číst, hodíme žlutou kostkou...“ tak můžeme začít svou čtenářskou lekci. Žluté kostky obsahují otázky, které je dobré dětem položit ještě před četbou, aby se na ni lépe soustředily.

Žlutou kostkou si hodil Toník, Alenka a Eliška. Toník si hodil otázku: „O čem myslíš, že příběh bude“ a domníval, že se dočteme o lvovi a asi i o holubovi v Praze, všiml si totiž obrázku Karlova mostu. V házení se děti mohou vystřídat několikrát. Pokud si hodí tu samou otázku, mohou vymyslet svou odpověď, nebo si prostě hodí znovu.

Když si přečteme několik odstavců či stránek, hodíme si zelenou kostkou.

Šimonovi na kostce padla otázka: V čem jsi podobný hlavnímu hrdinovi? – Odpověděl, že i on byl na Staroměstském náměstí a má doma plyšového lva. Když si hodil kostkou Eliáš, chtěl vědět, proč rodiče nechávali Davida tak často samotného. Padlo mu totiž „Jaké otázky tě v souvislosti textem napadají?“.

Když děti dočetly kapitolu do konce, hodily si kostkou naposledy. Barvu měla červenou a otázky se týkaly zhodnocení četby.

Sadu kostek můžeme použít i při dílně čtení, kdy si každé dítě čte svou knihu. Každé dítě si může hodit samostatně, před četbou, v průběhu četby a po četbě, a odpověď na otázku písemně zaznamenat na záznamový arch. A že bude mít každý něco jiného? To vůbec nevádí, každý z nich se učí přemýšlet o textu a osvojuje si, krom jiného, čtenářské strategie.

A co je na kostkách zajímavé? Otázky prostě fungují, i když čtete lidovou pohádku *O statečné děvečce* nebo první kapitolu *Tobiáše Lolnesse*.

Pokud máte o sadu 6 čtenářských kostek zájem, napište na adresu:

ctenarske.kostky@gmail.com, případně volejte na telefonní číslo: 775644466

Cena sady kostek: 480 (plus balné a poštovné)